

SAMENVATTING

RESULTATEN

CURRICULUMEVALUATIE

AVAG 2014-2019

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN

RESULTATEN CURRICULUMEVALUATIE

In 2014 is AVAG gestart met een nieuw vierjarig curriculum voor de hbo-bachelor Verloskunde. Sinds studiejaar 2017-2018 studeren de eerste studenten af en in 2019 heeft de opleiding de kwalificatie 'goed' en het bijzonder kenmerk 'Academische en wetenschappelijke vorming' toegekend gekregen.

Toch zijn er ook aspecten die aandacht vragen. Deze aspecten hebben met name betrekking op studeerbaarheid, opleiden voor het werken als integrale verloskundige en de consequenties van een aantal inhoudelijke keuzes die gemaakt zijn bij de ontwikkeling van dit curriculum.

Het managementteam (MT) van AVAG streeft ernaar het onderwijs nog verder te verbeteren en waar nodig beter aan te laten sluiten op de veranderende eisen in de geboortezorg.

Tegen deze achtergrond heeft het MT het projectteam 'Weten door meten' ingesteld, met het doel om het curriculum te evalueren en verbeteringen aan te geven.

Tijdens de evaluatie hebben we veel input gevraagd van studenten, docenten, medewerkers en stagebieders. Inmiddels is de evaluatie afgerond en vatten we graag de resultaten met verbetervoorstellen samen.

AANPAK

De projectgroep heeft informatie verzameld uit vragenlijsten (studenten, alumni, stagebieders VAA), bijeenkomsten (studenten, stagebieders VAG, semesterteams, examencommissie, etc.), case studies en bestaande documenten (Nationale Studenten Enquête, semesterevaluaties, vergaderverslagen, audits etc.). Daarna zijn de gesignaleerde knelpunten in overleg met de betrokkenen verder geanalyseerd. Tot slot zijn met behulp van de verschillende groepen verbetervoorstellen uitgewerkt.

CONCLUSIE

In verband met de leesbaarheid van de conclusies zijn de oorspronkelijke doelen van het curriculum ondergebracht onder vier thema's.

THEMA 1 - BEROEPSONTWIKKELING

AVAG leidt goede verloskundigen op die EBM zorg leveren en gekwalificeerd zijn om in het BIG-register ingeschreven te worden. Ze kunnen (continue) verloskundige zorg van hoog niveau leveren en hebben de eerste stappen gezet bij het zorg bieden aan cliënten in het geformuleerde midrisk-gebied.

Tijdens deze evaluatie is een algemeen beeld naar voren gekomen dat de beroepsontwikkeling als verloskundige zowel binnenschools als buitenschools stagneert gedurende het doorlopen van het huidige curriculum. Soms levert dit een achterstand en studievertraging op (van het in 2014 gestarte cohort studeerde 33% in 4 jaar af; in 5 jaar was 59% afgestudeerd).

Niveau

Hoewel het niveau van het onderwijs op het terrein van de medisch-technische vaardigheden door respectievelijk studenten en alumni als gemiddeld tot hoog is beoordeeld, vinden zowel studenten als

alumni dat er in het huidige curriculum te beperkt medisch-technische kennis, vaardigheden en klinisch redeneren wordt aangeboden. Ook stagebieders en docenten beschrijven dat de kennis van studenten wel op niveau is, maar het klinisch redeneren en handelen nog niet voldoende is geautomatiseerd.

Stagetekort

Ten aanzien van de beroepsontwikkeling buitenschools vinden studenten, alumni en ook stagebieders dat er te weinig verloskundige stages worden aangeboden. Ook zit er te veel tijd tussen de laatste derdejaars eerstelijnsstage en de eindstages. Een ander probleem is het moeten behalen van een onoverzichtelijke hoeveelheid KPb's tijdens de stage en het tegelijkertijd moeten afronden van andere beroepsopdrachten, zoals Deeltaken (DT) en Kwalificerende eindtaken (KET).

Verder is het belangrijk dat de perikelen rond het behalen van KET 4.2, leveren van verantwoorde zorg binnen het midrisk-gebied, worden opgelost.

THEMA 2 - STUDEERBAARHEID

De doorstroom- en afstudeerrendementen van AVAG zijn ten opzichte van andere hbo-opleidingen goed. Helaas zijn de rendementen (nog) niet hoger geworden ten opzichte van het voorgaande curriculum, terwijl dat wel in de doelen stond. Ten opzichte van het voorgaande curriculum zijn studenten in het huidige curriculum meer tevreden over de roostering en de communicatie. Wel geven studenten aan de opleiding zwaar te vinden en ze vinden de opleiding moeilijk te combineren met hun privéleven. Redenen die genoemd worden voor een hoge studiebelasting zijn de hoeveelheid theorie, het hoge tempo, de vele toetsen en soms het gebrek aan ondersteuning.

THEMA 3 - MAATWERK, PERSONALISEREN

Studenten ervaren de mogelijkheid te kunnen excelleren in de opleiding vooral in de vorm van het volgen van een premaster tijdens de minorruimte of een wo-minor en het honoursprogramma.

Daarentegen ervaren studenten een tekort aan keuzeonderwijs en weinig mogelijkheden tot differentiatie zowel op achtergrond (vooropleiding) als op interesse.

Studenten ervaren ook weinig tot geen mogelijkheid tot maatwerk wanneer het gaat om afwijkende, persoonlijke leerroutes. Naarmate de opleiding vordert worden de studenten hierover ontevredener. Het ontbreken van ondersteuning bij een individueel traject, de beperkte geldigheid van behaalde toetsen en de benodigde aanvragen voor afwijkende trajecten bij de examencommissie, worden als belemmerende factoren ervaren.

THEMA 4 - HBO+, WETENSCHAP+ EN PUBLIC HEALTH+

Met de opbouw van het huidige curriculum is duidelijk ingezet op een hogere mate van wetenschappelijke en academische vorming dan voorheen. Dat heeft zich vertaald in duidelijkere vertegenwoordiging van de leerlijnen Wetenschap en Public Health. Hiervoor heeft AVAG een NVAO-accreditatie voor het bijzonder kenmerk 'Academische en wetenschappelijke vorming' toegekend gekregen in 2019. Echter, er worden vraagtekens geplaatst bij de balans tussen enerzijds de onderwijsonderdelen gericht op het 'ambacht' verloskunde (medisch-technische en communicatieve vaardigheden, samenwerken en organiseren binnen de verloskunde en professionaliseren) en anderzijds de onderdelen gericht op academiseren (wetenschap en public health). De beroepsontwikkeling tot verloskundige lijkt bij een deel van de studenten in de knel te komen doordat er in het onderwijsprogramma veel aandacht en ruimte is ingeruimd voor wetenschap en public health.

KEUZES

VERLOSKUNDIGE KEUZES

Het opleiden tot een verloskundige die integrale zorg kan geven en dus kan doorwerken in het midrisk-gebied lijkt een goed gekozen weg die bij verloskundig Nederland steeds meer ondersteuning krijgt. Echter, de randvoorwaarden in het verloskundig veld zijn nog niet voldoende aanwezig om ook in het buitenschoolse onderwijs breder in te zetten op het midrisk-gebied, maar ook op de persoonlijke en continue zorg.

ONDERWIJSKUNDIGE KEUZES

Voor de korte termijn zit AVAG, volgens het projectteam, onderwijskundig op het goede pad met als aandachtspunt uitbreiding van mogelijkheden voor e-learning en enkele aanpassingen in de (stage)toetsing.

Voor de lange termijn zien de plannen en ideeën van de projectgroep 'Innovatie' er veelbelovend uit zodat we vertrouwen hebben dat de aansluiting bij onderwijskundige vernieuwingen in toekomstige curricula gecontinueerd wordt.

VERBETERVOORSTELLEN

De projectgroep heeft achttien verbetervoorstellen gedaan, waarvan de belangrijkste hieronder genoemd zijn.

1. Extra weken verloskunde stage toevoegen in jaar 4 (PH onderwijs comprimeren).
2. Toetsing op stage aanpassen (KPB's en PG).
3. Curriculumbreed onderwijs van de leerlijn Klinisch redeneren en Handelen (KR&H) uitbreiden en intensiveren, meer richten op fysiologisch verloop (vb: stagevoorbereidingsweken in jaar 4).
4. Het midrisk-gebied verder vormgeven, adequate toetsing borgen en CTG-onderwijs uitbreiden.
5. Samenvoegen van KET's en Deeltaken, zodat er minder opdrachten tijdens de stage uitgevoerd worden.
6. Piekbelasting einde jaar 1 verminderen (Module 7/ Toetsweek 2).
7. Digitale toetsbank opstarten en kwaliteit verbeteren schriftelijke kennistoets jaar 1 en 2.
8. Mogelijkheid onderzoeken om een aantal van de wettelijk verplichte episiotomieën (zetten en hechten) op andere manier te behalen dan in de praktijk.
9. Werven van extra (nieuwe) stageplekken, noodzakelijk voor het invoeren van optie 1.
10. Toetsing flexibeler en vaker aanbieden, verlengen geldigheid KET t.b.v. studeerbaarheid.

TOT SLOT

De projectgroep wil iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan de evaluatie. De verbetervoorstellen die uit deze evaluatie zijn voortgekomen worden door werkgroepjes binnen de organisatie verder onderzocht en uitgevoerd. Het streven is om vanaf studiejaar 2020-2021 al een aantal wijzigingen in te laten gaan. Hierover worden alle betrokkenen tijdig geïnformeerd.

De projectgroep:

- > Annemiek van der Kraan (projectleider)
- > Anke Witteveen (curriculumcommissie & docent Amsterdam)
- > Danique Brandsma (derdejaarsstudent)
- > Carien Baas (LL KR&H & docent Groningen)
- > Geeske Dronkers (kwaliteitsmedewerker AVAG)
- > Tamara Abreu de Lima (secretariële ondersteuning)

